

Dějiny středního školství na Jesenicku *(anotace)*

Studium dějin středního školství v jesenickém regionu nabízí řadu témat k zamyšlení. Střední školství nelze v tomto duchu chápat příliš úzce. Je nutné si jej představit i jako širší nadstavbové vzdělání po ukončení povinné školní docházky. Na rozvoji školství se v dějinách podílelo více faktorů, mezi hlavními stát a církev.

Vzdělanost byla s církví neodmyslitelně spjata již ve středověku a toto propojení neupadalo ani v pozdějších staletích. Po příchodu jezuitů v polovině 16. století byly postupně zakládány školy pro děti ze širokého okolí. Pro Jeseník tak byly spádové např. jezuitská škola v Olomouci založená v roce 1566, dále škola v Nise (1624) nebo v Opavě (1630).

V Bílé Vodě u Javorníku založil hrabě Jakub Arnošt z Liechtenštejnu v roce 1727 piaristické gymnázium, které však jen o kousek překonalo své stoleté výročí (zaniklo v roce 1829). Státní gymnázium ve Vidnavě, založené v roce 1871, některými studenty považované za příliš spojené s vratislavským biskupem, ukončilo svou činnost v roce 1927. Další dvě státní gymnázia vyrostla v Šumperku (1897) a v Bruntále (1908). Před vznikem školy „středního typu“ působila v Jeseníku v lázeňském domě Altvater Rakousko-slezská zemská výchovna (1895-1905). V roce 1913 uspěl s diplomatickým jednáním ve snaze o založení střední školy v Jeseníku jeho starosta Dr. med. Emil Hauck. Vzniklá nižší reálná škola byla již v roce 1917 rozšířena na státní reálné reformní gymnázium, jehož činnost trvá s obměnami dodnes.

V meziválečném období se na Jesenicku sice zvýšil podíl českých obyvatel, nicméně vznikly jen české menšinové obecné školy. Stranou zájmu semináře nemůže zůstat ani poválečný vývoj školství na Jesenicku. Výzkum se dotkne i tématu vnitřního života školy a bude demonstrovat mj. vztah učitele a žáka. Ten by se měl odrazit v představení jednotlivých výrazných osobností škol. Dějiny jesenického školství se takto rozrůstají do širokých možností prezentace příspěvků a referátů.